

Voorwaarden van concessie voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Leiden naar Woerden

<https://hdl.handle.net/1874/234551>

1m 10961

BR.1873. I.17.

Bz. 1873, I, 17.

VOORWAARDEN VAN CONCESSIE

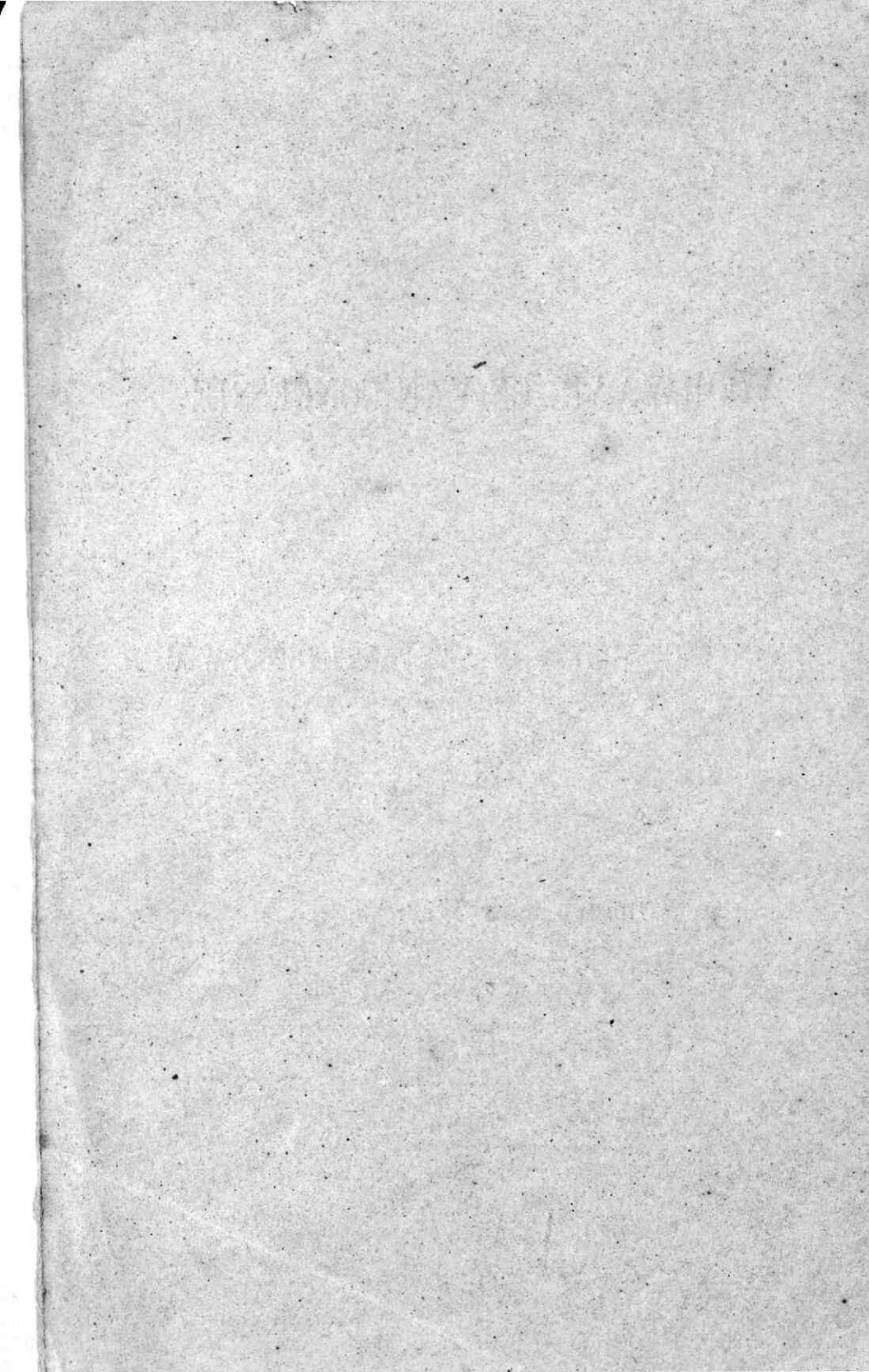
VOOR

DEN AANLEG EN DE EXPLOITATIE VAN EEN SPOORWEG

VAN

Leiden naar Woerden.

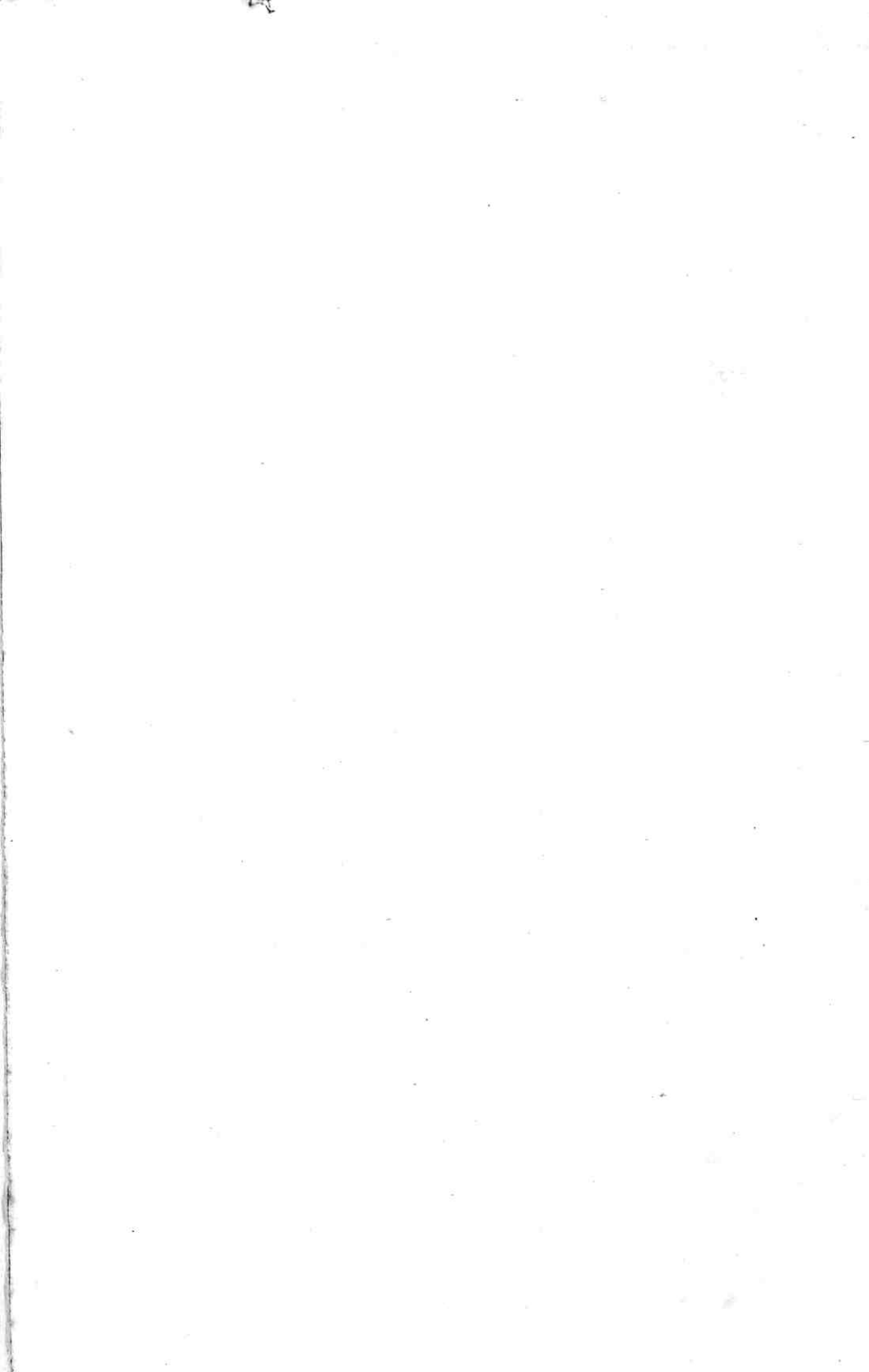
VOORWAARDEN VAN CONCESSIE

VOOR

DEN AANLEG EN DE EXPLOITATIE VAN EEN SPOORWEG

VAN

Leiden naar Woerden.

VOORWAARDEN van concessie voor den aanleg
en de exploitatie van een spoorweg van **Leiden**
naar **Woerden**.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verleent, namens en met magtiging van den Koning, aan de Heeren J. P. DE BORDES te 's Gravenhage en Mr. L. A. J. W. baron SLOET te Leiden, concessie voor gemelden spoorweg, op de volgende voorwaarden:

I.

Van den aan te leggen weg.

ARTIKEL 1.

De Minister van Binnenlandsche Zaken bepaalt de rigting tusschen de plaatsen aan het hoofd dezer voorwaarden vermeld, benevens de verbinding en aansluiting aan andere spoorwegen.

De concessionarissen doen daartoe voorstellen en onderwerpen de noodige plannen en bescheiden aan de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Voor zooveel de militaire belangen betreft, worden die plannen en bescheiden tevens aan de goedkeuring van den Minister van Oorlog onderworpen.

ART. 2.

De overtocht van de rivieren en van bevaarbare kanalen door middel van bruggen, zoowel vaste als beweegbare, geschiedt naar de voorschriften van den Minister van Binnenlandsche Zaken. Die bruggen worden door de concessionarissen gebouwd, bediend en onderhouden.

ART. 3.

De concessionarissen zijn verplicht te voldoen aan de volgende bijzondere bepalingen:

1° nabij Leiden en Woerden moet de spoorweg aan de bestaande spoorwegen aansluiten en daarmede in verbinding worden gebracht, zoodat de wagens der onderscheidene ondernemingen ongehinderd van den eenen spoorweg op den anderen kunnen doorloopen;

2° het staat den concessionarissen vrij zich onder goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, te verstaan met de ondernemingen van andere spoorwegen, over het gemeenschappelijk gebruik van spoorwegstations en van de daarbij behorende inrigtingen;

komen geene overeenkomsten tot stand, dan zijn de concessionarissen verplicht, geheel voor hunne kosten te voorzien in het maken van de vereischte inrigtingen, zoo voor de dienst der reizigers, als voor die der koopmansgoederen, evenals ware geen ander station in de nabijheid;

3° wanneer later spoorwegen worden aangelegd, die aan den geconcessioneerden spoorweg aansluiten, kan de Minister van Binnenlandsche Zaken het gemeenschappelijk gebruik van de stations van dezen weg, op of nabij het aansluitingspunt gelegen, voor de aan te leggen wegen voorschrijven.

Over het gemeenschappelijk gebruik zullen de wederzijdsche ondernemingen zich onder goedkeuring van den Minister van

Binnenlandsche Zaken verstaan; komen daartoe strekkende overeenkomsten niet tot stand, dan zijn de concessionarissen verplicht zich te onderwerpen aan de voorwaarden, die de Minister hun in billijkheid zal voorschrijven, en die, in dat geval, zullen beschouwd worden van kracht te zijn, evenals waren zij in deze voorwaarden van concessie bepaaldelijk opgenomen.

ART. 4.

De weg moet in rigting en aanleg aan de onderstaande bepalingen voldoen:

a. de hellingen bedragen in het algemeen ten hoogste vijf millimeter per meter. De Minister van Binnenlandsche Zaken kan uitzondering op dezen regel toestaan;

b. de straal der krommingen van den weg zal over het algemeen 1000 meters bedragen en waar de localiteit het gebiedt, zoomede in de nabijheid der stations tot 500 meters mogen verminderen. Waar de Minister van Binnenlandsche Zaken het noodig oordeelt, zullen stralen van 350 meters in de nabijheid van stations worden toegelaten;

c. geene achtereenvolgende krommingen mogen in tegenovergestelde rigting worden aangelegd, wanneer elke straal niet ten minste 750 meters lengte heeft, of wanneer de som der twee stralen minder is dan 1500 meters en de kleinste straal dan ten minste 350 meters lang is. Buiten deze twee gevallen, moeten twee achtereenvolgende krommingen door rechte gedeelten van ten minste 100 meters zijn gescheiden;

d. het bovenvlak der spoorstaven moet ten minste vijftig centimeters boven het hoogst bekende winterwater in de weteringen, beken en slooten liggen;

e. de bruggen moeten, ten genoegen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, gelegd worden op de hoogte, in het belang van scheepvaart, waterlossing, opperwater en ijsgang vereischt.

ART. 5.

De spoorwijdte van den aan te leggen spoorweg zal bedragen 1.435 meter tusschen de spoorstaven gemeten.

ART. 6.

De spoorweg moet zoodanig met de spoorwegen, aan welke hij aansluit, verbonden worden, dat de reizigers en koopmansgoederen, wanneer de inrigting van de dienst het eischt, zonder overlading van den eenen spoorweg op den anderen kunnen overgaan.

ART. 7.

De kruinsbreedte der aardebaan onder den ballast, waterpas ter hoogte van de kanten des wegs gemeten, moet minstens bedragen voor dubbel spoor 10 meters, voor enkel spoor 6.50 meters.

Tusschen de twee sporen komt een middenpunt van 2 meters breedte.

Indien de aardebaan voor enkel spoor wordt aangelegd, moet de inrigting zoodanig zijn, dat zij later tot 10 meters kan worden verbreed.

ART. 8.

De onteigening voor den spoorweg geschiedt dadelijk voor de dubbele spoorbreedte.

Behoudens het maken van uitwijkplaatsen met dubbel spoor, waarvan het aantal, de onderlinge afstand en de lengte door den Minister van Binnenlandsche Zaken worden bepaald, kunnen de weg en de kunstwerken aanvankelijk gelegd worden met enkel spoor.

Een tweede spoor moet daar worden gemaakt en in exploitatie gebragt, waar de Minister van Binnenlandsche Zaken het,

in het belang van den handel en een druk verkeer, noodzakelijk oordeelt. Bevel hiertoe wordt evenwel niet gegeven vóór dat de bruto opbrengst van dat gedeelte van den weg, waar het dubbel spoor gelegd moest worden, meer bedraagt dan f 13.000 per jaar en per kilometer.

ART. 9.

De Minister van Binnenlandsche Zaken kan de plaatsen aanwijzen, die van afsluitingshekken, wegwachtershuisjes of andere inrigtingen moeten voorzien worden, om de openbare veiligheid en een volkomen onderhoud van den spoorweg genoegzaam te verzekeren, onverminderd de verplichting tot afsluiting langs den geheelen weg.

ART. 10.

Binnen vier maanden na de dagteekening dezer wijzigingen onderwerpen de concessionarissen aan de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken een drievoudig exemplaar:

1° van eene algemeene kaart, op de schaal van 1 à 50.000, aangevende de te volgen rigting;

2° van een lengte-profil op de schaal van 1 à 5.000, en

3° van eenige dwarsdoorsneden der aardebaan, welke tot rigtsnoer bij de ingravingen en ophoogingen moeten dienen. Alle hoogte-afmetingen moeten in de profillen tot het Amsterdamsche peil worden herleid.

Tegelijkertijd bieden zij teekeningen aan op ware grootte en in triplo van de spoorstaven met hare verbindingen en van hetgeen daartoe behoort. De spoorstaven, op dwarsliggers rustende, moeten ten minste 34 kilogrammen per strekkende meter wegen, en van eindverbindingen worden voorzien.

Bij ingravingen moeten slooten gemaakt worden, waarvan de bodem ten minste 1 meter breedte heeft, en diep genoeg

onder den ballast der baan ligt, om eene geheel voldoende afwatering te verzekeren. Langs de slooten en langs de glooijingen der ingravingen en ophoogingen, moeten platte bermen gespaard worden van ten minste 1 meter breedte. Met toestemming van den Minister van Binnenlandsche Zaken, kan die breedte tot 50 centimeters worden verminderd langs de slooten bij ingraving van de spoorwegbaan. De helling der glooijingen zoo van de ophoogingen als van de ingravingen en van de ter zijde geplaatste gronden, zal naar de geaardheid der gronden ten volkomen genoeg van den Minister van Binnenlandsche Zaken worden geregeld, en met gras of heidezoden worden belegd, na desnoods, met teelaarde of zwarten grond te zijn bedekt. De zoogenaamde paardenheuvels moeten te Leiden en te Woerden zoodanig ingerigt zijn, dat zij bij het opladen van kavaleriepaarden of van geschut alle gemakken aanbieden, die vereischt worden om eene zeer spoedige oplading te verzekeren.

ART. 11.

Nadat de algemeene kaart en de profillen van den weg door den Minister van Binnenlandsche Zaken voorloopig zijn goedgekeurd, bieden de concessionarissen achtereenvolgend ter goedkeuring aan de volledig uitgewerkte plannen in duplo van al de uittevoeren werken, bepaald ook van de stations, halten en aanlegplaatsen van de verdere gebouwen en aanhoorigheden, zoowel van den weg zelven als van de stations, halten en aanlegplaatsen, de uitgewerkte grondteekeningen en de bijzondere bescheiden voor de onteigening noodig.

Bij de uitgewerkte grondteekeningen moeten tevens overgelegd worden eene algemeene kaart met lengte-profilen, in triplo opgemaakt, en afzonderlijke lengte-profilen voor elke gemeente in enkelvoud.

Binnen één jaar na den in art. 10 vermelden dag moeten

al deze plannen voltooid en ter goedkeuring aangeboden zijn.

Teekeningen van de locomotieven, rijtuigen en wagens moeten ook ter goedkeuring aangeboden worden.

ART. 12.

De Minister van Binnenlandsche Zaken kan, na de concessionarissen te hebben gehoord, in de ter goedkeuring ontvangen plannen, profillen en ontwerpen de noodige wijzigingen brengen, zonder evenwel iets voor te schrijven, dat strijdig zoude zijn met de voorwaarden, onder welke de concessie is verleend.

De concessionarissen zijn verplicht, zich in de uitvoering der werken stiptelijk te gedragen naar de door den Minister van Binnenlandsche Zaken goedgekeurde ontwerpen.

ART. 13.

De werken worden gemaakt met de materialen, die gewoonlijk onder gelijke omstandigheden voor de Staatsspoorwegen worden gebruikt.

De spoorliggers moeten bij voorkeur van eikenhout zijn. Bij het gebruik van andere houtsoorten, in duurzaamheid niet aan het eikenhout gelijk, moeten de liggers tegen bederf worden bereid op de wijze, door den Minister van Binnenlandsche Zaken goed te keuren.

Met toestemming van den Minister van Binnenlandsche Zaken, kunnen spoorliggers van ijzer of andere proefhoudend gebleken constructiën gebruikt worden.

Overigens moeten de materialen, elk in hunne soort, van goede hoedanigheid zijn en vooral vrij van alle gebreken, die de hechtheid of den duur der werken in de waagschaal kunnen stellen.

ART. 14.

Alle werken worden overeenkomstig de regelen der kunst uitgevoerd en met alle zorg behandeld om goed en deugzaam werk te erlangen, des noods overeenkomstig hetgeen de Minister van Binnenlandsche Zaken zal voorschrijven.

De uitvoering geschiedt door de concessionarissen, volgens de door den Minister van Binnenlandsche Zaken goedgekeurde plans en bestekken.

Met geen werk mag worden aangevangen, alvorens die goedkeuring is verkregen.

ART. 15.

Bijaldien men in de ontgravingen voor den aanleg van den spoorweg en van zijne aanhoorigheden eenig voorwerp vindt, belangrijk voor kunst, oudheid-, penningkunde of natuurlijke geschiedenis, wordt dit tegen schadeloosstelling aan den Staat afgestaan.

ART. 16.

Wordt gedurende de uitvoering en het onderhoud der werken bevonden, dat zij niet overeenkomstig de regelen der kunst, de gestelde voorwaarden en de goedgekeurde ontwerpen worden gemaakt, dan kan de Minister van Binnenlandsche Zaken ze ten koste van de concessionarissen geheel of gedeeltelijk doen afbreken en weder opbouwen, en zulks verrigten indien de concessionarissen bij de eerste aanmaning in gebreke blijven aan de ontvangen bevelen te voldoen.

In dit geval is de Minister bevoegd, zich in het bezit te stellen van hetgeen voor den aanleg en het onderhoud voorhanden is.

De kosten van hetgeen van Regeringswege is verrigt kunnen

op de waarborgsom, voor zoover ze niet is teruggegeven, of op de concessionarissen worden verhaald.

ART. 17.

De Minister van Binnenlandsche Zaken kan de uitvoering verbieden of doen staken van elk werk, dat voor den vrijen afloop van het water hinderlijk is of het vrije verkeer op de bestaande middelen van gemeenschap, welke die ook zijn moge, kan storen.

Hij kan de concessionarissen noodzaken tot het nemen van maatregelen, en des noods te hunne koste alle noodige werken op hooggezag doen uitvoeren; waardoor in elk geval de vrije afloop van het water en het vrije verkeer op de binnen- of groote wegen, op de kanalen enz., waarover of waarlangs de spoorweg loopt, wordt verzekerd.

Geen kunstwerk mag worden gemaakt, geen weg of waterleiding worden verlegd, zonder dat een daartoe strekkend ontwerp vooraf door den Minister van Binnenlandsche Zaken is goedgekeurd. Voor de overgangen, gelijkvloers, geldt dezelfde bepaling.

De concessionarissen hebben tegen den Staat geene vordering tot schadevergoeding wegens oorlogsschade of opruimingen, onverschillig of de vijand dan wel het belang van 's Rijks defensie daartoe aanleiding gegeven heeft.

ART. 18.

Met toestemming van den Minister van Binnenlandsche Zaken, die de concessionarissen vooraf hoort, mag een ieder langs den spoorweg en in de nabijheid der stations, magazijnen oprigten of aanlegplaatsen maken, met werktuigen, kranen en toestellen voor het laden en lossen der wagens geschikt, en deze door zijsporen met den spoorweg verbinden, zoodanig

dat de te laden of te lossen wagens het vrije verkeer op den spoorweg niet belemmeren.

ART. 19.

Tegen werken of ondernemingen, door anderen krachtens concessie nit te voeren, welke aan het werk of aan de onderneming van de concessionarissen nadeel toebrengen of daarmede in aanraking komen, kunnen zij zich niet verzetten. Zij kunnen echter, ingeval daardoor hun werk of hunne onderneming met kosten bezwaard wordt, schadevergoeding vorderen.

De schadevergoeding, die ten laste van de ondernemers der nieuwe werken of ondernemingen is, wordt bij gebreke van minnelijke schikking door den regter bepaald.

ART. 20.

De aankoop der gebouwde en ongebouwde eigendommen noodig voor de uitvoering der werken, de ontgravingen, het vervoer en het terzijde plaatsen van gronden of materialen geschiedt ten koste en door de zorg van de concessionarissen, overeenkomstig de wet voor de onteigening ten algemeenen nutte.

ART. 21.

Binnen een jaar na de voltooiing der werken doen de concessionarissen, op hunne kosten, de eigendommen tot den spoorweg behoorende met alle aanhoorigheden behoorlijk afpalen en een kadastraal plan van het geheel opmaken.

Insgelijks wordt op hunne kosten, en in overleg met den Minister van Binnenlandsche Zaken, een beschrijvende en uitgewerkte staat opgemaakt van de geheele spoorweglinie, van de stations, van de kunstwerken, de gebouwen, enz. Behoorlijk gewaarmerkte afschriften der processen-verbaal van

afpaling, der kadastrale plans en van den beschrijvenden staat, worden op kosten van de concessionarissen opgemaakt en binnen den voorschreven termijn in de archieven van het Departement van Binnenlandsche Zaken nedergelegd. De Minister van Binnenlandsche Zaken is bevoegd, bij nalatigheid van de concessionarissen, wat in dit artikel voorgeschreven is, ten hunnen koste te doen verrigten.

ART. 22.

De spoorweg moet voltooid en in exploitatie gebragt zijn op den eersten Junij 1878.

Bij niet voldoening door de concessionarissen aan deze tijdsbepaling vervalt de concessie, tenzij de vertraging het gevolg is van overmacht, buiten schuld van de concessionarissen, of die vertraging veroorzaakt wordt door de geregtelijke ont-eigening, insgelijks buiten toedoen van de concessionarissen, beide gevallen ter beoordeeling van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

II.

Van de exploitatie en het materieel.

ART. 23.

De rijtuigen en wagens moeten zoodanig ingerigt zijn, dat zij op de Nederlandsche, de Duitsche, de Fransche en de Belgische spoorwegen kunnen toegelaten worden.

De vracht- en veewagens moeten voor het vervoer van krijgsmaterieel en van kavalleriepaarden kunnen gebruikt worden en daartoe, ten genoegen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, bij hunne vervaardiging worden ingerigt.

ART. 24.

Het vervoer op den spoorweg moet door stoomkracht geschieden.

ART. 25.

De concessionarissen kunnen verplicht worden, langs de spoorweglijn een electro-magnetisch-klokkensignaalstelsel op te rigten en bij de exploitatie in gebruik te nemen en te houden.

Waar noodig kan de Minister van Binnenlandsche Zaken ook de oprigting van optische seinen bevelen.

ART. 26.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is bevoegd aan de concessionarissen de verplichting op te leggen om de reizigers en koopmansgoederen van zijne stations naar die van andere spoorwegondernemingen in de nabijheid te vervoeren.

ART. 27.

De keuze en de benoeming der beambten voor het opzicht over de werken van aanleg en onderhoud, voor de exploitatie en voor de ontvangst der gelden, behooren aan de concessionarissen.

De benoeming van den persoon of de personen, met het onmiddelijk beheer over den aanleg en de exploitatie belast, behoeft evenwel de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken. Zij moeten Nederlanders zijn. De Minister van Binnenlandsche Zaken kan uitzonderingen toestaan.

De beambten van de concessionarissen zullen zooveel mogelijk Nederlanders zijn.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft het regt, de beambten van de concessionarissen aan te wijzen, die moeten beëdigd worden om de functien van rijksveldwachter te kunnen waarnemen.

III.

Van de tarieven en het vervoer.

ART. 28.

Ten einde de concessionarissen schadeloos te stellen voor de uitgaven, waartoe zij zich door het aanvaarden der concessie verbinden, zullen zij gedurende het tijdvak, voor de concessie toegestaan, ten hunnen bate mogen doen innen alle regten en gelden uit de exploitatie van den spoorweg voortvloeiende, en waarvan het bedrag zal worden bepaald door tarieven, volgens de wet vast te stellen.

Bagage van reizigers wordt op de stations en halten kosteloos van wege de concessionarissen gebragt aan of van de rijtuigen, waarmede de reizigers van het station of de halte voor den spoorweg vertrekken of aldaar aankomen.

De reizigers mogen de pakken, koffers of zakken waarin zich die bagage bevindt, zoo die niet grooter zijn dan 50 op 25 en 30 centimeters en zonder eenigen hinder voor de andere reizigers onder de zitplaatsen of in de rekken geplaatst kunnen worden, in de rijtuigen bij zich houden. Bij internationaal verkeer is dit evenwel niet veroorloofd.

ART. 29. .

Tegen de prijzen der vast te stellen tarieven, en behoudens de hierna bepaalde uitzonderingen, zijn de concessionarissen verplicht voortdurend met zorg, naauwgezetheid en zonder uitzondering bij gunst, ten hunnen koste te vervoeren de reizigers met hunne bagaadje, de goederen van allen aard, de rijtuigen, paarden en het vee, het geld of de geldswaarden, die hun worden toevertrouwd.

ART. 30.

De vrachtprijzen worden door de concessionarissen geïnd zonder het toestaan van gunst aan bijzondere personen, ondernemingen, vereenigingen of zedelijke lichamen.

Zij mogen geene bijzondere overeenkomsten met een of meer bevrachters tot het vervoer, voor een lager tarief dan het vastgestelde maken.

Hierop worden uitzonderingen toegelaten:

- a.* voor het vervoer van groote hoeveelheden;
- b.* bij abonnementen voor het geregelde vervoer van eene of meer wagenladingen;
- c.* voor weldadige doeleinden en voor tentoonstellingen.

Van verlagingen, krachtens litt. *a* en *b* verleend, geven de concessionarissen onmiddellijk aan de Regering kennis. Deze verlagingen gelden dadelijk voor alle goederen van gelijken aard, op gelijke afstanden en onder gelijke voorwaarden te vervoeren.

Zij worden openbaar aangekondigd.

De dus verlaagde prijzen mogen daarna niet worden verhoogd, dan nadat die verhooging drie maanden vóór dat zij in werking treedt, openbaar is aangekondigd.

ART. 31.

De locomotieven en wagens, welke het Departement van Oorlog nu of later voor zijn rekening mogt aanschaffen om te dienen voor militair gebruik, zullen op den geconcessioneerden spoorweg worden toegelaten tegen betaling van een vast te stellen tarief.

Van die locomotieven en wagens zal door het Departement van Oorlog geen gebruik worden gemaakt, dan met inachtneming van de algemeene belangen met opzigt tot het gewoon

verkeer, en zonder de dienst op den weg te hinderen of te belemmeren.

De hierbedoelde uitsluitend militaire treinen, zullen onder de leiding van een militair personeel worden gesteld.

ART. 32.

De concessionarissen zijn gehouden op elk punt van den spoorweg waar de Minister van Financiën zulks noodig oordeelt, een behoorlijk lokaal voor de dienst der brievenposterij te leveren. Hiervoor wordt hun huur of schadeloosstelling betaald, volgens onderlinge overeenkomst. Wegens het in bewaring nemen of bergen der rijtuigen, dienende tot vervoerbare kantoren der brievenposterij, is geen huur of schadeloosstelling verschuldigd.

De Ministers van Financiën en van Binnenlandsche Zaken behouden zich het regt voor, op staatskosten en zonder schadeloosstelling te doen plaatsen de palen en toestellen, noodig om de uitwisseling der brievenzakken zonder stilstand der treinen te doen plaats hebben, met dien verstande nogtans, dat de toestellen zoodanig worden ingerigt en geplaatst, dat zij geen hinder toebrengen aan de dienst van den weg of van de stations. Deze bepalingen zijn mede van toepassing op het plaatsen van gesloten brievenbussen, hetzij op de stations, hetzij langs den spoorweg.

ART. 33.

De concessionarissen zijn verplicht ten allen tijde vrijen toegang in de stations, en zoo noodig op den spoorweg te verleenen, aan de ambtenaren met de dienst der brievenposterij belast en in de uitoefening hunner betrekking zijnde, alsmede aan de ambtenaren der in- en uitgaande regten, van den Rijkstelegraaf en van het kadaster, voor zooverre

zij ten aanzien van de dienst langs den spoorweg in de uitoefening hunner bediening zijn.

ART. 34.

De Minister van Financiën behoudt zich de bevoegdheid voor, langs den spoorweg alle bebouwingen te doen en alle toestellen te doen plaatsen, die voor de inrigting van eene telegraphische linie vereischt worden.

Hij behoudt zich ook het regt voor alle herstellingen te verrigten en alle maatregelen te nemen, die geschikt zijn om de dienst van den Rijkstelegraaf te verzekeren, zonder de dienst van den spoorweg te hinderen.

Bij stoornis in de werking van den Rijkstelegraaf hebben de ambtenaren van het rijkskantoor bevoegdheid gebruik te maken van den telegraaf van de concessionarissen voor zoover dit geen hinder aan de dienst van den spoorweg veroorzaakt.

De concessionarissen zijn verplicht de draden en toestellen der telegrafien kosteloos door hunne onderhoorigen te doen bewaken; zij doen aan de ambtenaren van den Rijkstelegraaf kennis geven van al de gebeurde ongevallen, en zoo mogelijk van hunne oorzaken.

Bij het breken van een telegraafdraad moeten de onderhoorigen van de concessionarissen de gebroken einden voorloopig aan elkander hechten, volgens de hun te dien einde door den Minister van Financiën te geven instructiën.

Bij het breken van een telegraafdraad of bij groote ongevallen, wordt eene locomotief ter beschikking van de administratie van den Rijkstelegraaf gesteld, ten einde de noodige werklieden en materialen voor de herstelling ter plaatse aan te voeren. Dit vervoer geschiedt kosteloos. De concessionarissen zullen hunnen dienst-telegraaf op de door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan te wijzen stations openstellen voor het algemeen telegraphisch verkeer.

ART. 35.

De concessionarissen zijn verplicht de wagens, bestemd voor de dienst der aanlegplaatsen, bedoeld in Art. 18, en aldaar staande, met de voorbijgaande goederentreinen mede te nemen, en insgelijks de voor die plaatsen bestemde wagens aldaar van de voorbijgaande treinen af te spannen.

Door de belanghebbenden zal daarvoor volgens het gewone tarief worden betaald, in evenredigheid van de geheele lengte van het deel van den spoorweg, dat de twee stations of halten verbindt, tusschen welke de aanlegplaats is gelegen.

IV.

Van het aanvaarden en het vervallen
der concessie.

ART. 36.

De concessie wordt definitief aanvaard, door het storten vóór 1 Maart 1873 van het in Art. 55 genoemde waarborgkapitaal, indien de concessionarissen tevens doen blijken, dat het kapitaal voor den aanleg en het in exploitatie brengen van den weg benoodigd, genoegzaam verzekerd is.

ART. 37.

Nadat de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft verklaard, dat de concessie als definitief aanvaard beschouwd wordt, hebben de concessionarissen geene aanspraak meer op de teruggave der gestorte waarborgsom, welke tot een bedrag van honderd vijftig duizend gulden aan den Staat vervalt, zoo de concessionarissen niet aan de aangegane verbindtenissen voldoen.

ART. 38.

De concessionarissen kunnen van al hunne regten vervallen worden verklaard:

1° indien zij de plannen, uitgewerkte grondteekeningen, profillen en ontwerpen niet binnen de bepaalde termijnen aan de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken hebben onderworpen;

2° indien zij niet voldoen aan de bepalingen van Art. 22;

3° indien zij, met betrekking tot den aanleg van een tweede spoor, niet voldoen aan het voorschrift van Art. 8.

Zij kunnen buitendien van al hunne regten vervallen worden verklaard, wanneer zij in gebreke blijven te voldoen aan de bevelen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, nadat Art. 14 der wet van 21 Augustus 1859 (Staatsblad n° 98) reeds eenmaal op hen is toegepast.

ART. 39.

Ingeval van vervallen-verklaring gaat de weg met het materieel en al wat tot een en ander behoort, op den Staat over, tegen betaling van eene som, die ten hoogste vijf en zestig ten honderd kan bedragen van de waarde, naar de schatting van drie deskundigen, te benoemen op de wijze als bij Art. 624 van het Wetboek van burgerlijke regtsvordering voor de benoeming van scheidsmannen is bepaald. Hunne uitspraak is in het hoogste ressort.

Met de vervallen-verklaring kan onmiddelijk over hetgeen voor den aanleg voorhanden is en over het materieel en personeel der exploitatie worden beschikt. Hetgeen van de waarborgsom nog niet is teruggegeven vervalt aan den Staat.

ART. 40.

De bepalingen der artt. 38 en 39 zijn niet toepasselijk,

indien de concessionarissen aantoonen, dat de vertraging of de staking der werken het gevolg is van een behoorlijk bewezen geval van overmagt, ter beoordeeling van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is bovendien bevoegd, ingeval van onvermijdelijke noodzakelijkheid, de in vorige artikelen vastgestelde termijnen te verlengen.

De vervallen-verklaring heeft dan plaats bij het einde van den alzoo verlengden tijdstermijn.

ART. 41.

De concessionarissen zijn niet ontvankelijk, om welke reden ook zich op overmagt te beroepen, tenzij zij binnen dertig dagen na de gebeurtenissen of omstandigheden, waaruit de overmagt ontstaat, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken hebben doen blijken, dat die gebeurtenissen of omstandigheden werkelijk bestaan en welken invloed zij hebben uitgeoefend.

Gelijke regel geldt bij daden welke de concessionarissen aan rijksbeambten meenen te kunnen wijten. Zij zullen er geen beklag op mogen gronden, tenzij zij het bestaan en den invloed bij het plegen der daad of binnen hoogstens dertig dagen daarna hebben doen kennen.

In geen geval zullen zij eenige vordering op mondelinge lastgeving mogen gronden.

ART. 42.

De concessionarissen worden beschouwd in de volbrenging hunner verplichtingen in gebreke te zijn gebleven, door het eenvoudig verstrijken der verschillende daartoe gestelde termijnen, en zonder dat het noodig is daarvan door eenige acte te doen blijken. De concessionarissen worden geacht niet in

gebreke te zijn, voor zoover de vertraging aan daden van publieke beambten is toe te schrijven.

V.

Van het toezigt.

ART. 43.

Door rijksbeambten wordt toezigt gehouden op de uitvoering van alle werken, zoowel van eersten aanleg als van onderhoud, vernieuwing of verandering.

ART. 44.

Het volgens het voorgaand artikel te houden Staatstoezigt, uitsluitend ten doel hebbende de concessionarissen te beletten, zich aan de op hen rustende verplichtingen te onttrekken, is geheel van algemeen belang, en kan dientengevolge tot geene verplichting, hoe ook genaamd, ten laste van den Staat aanleiding geven.

ART. 45.

Aan de maandstaten der exploitatie wordt maandelijks, en aan de algemeene balans jaarlijks, openbaarheid gegeven, door bekendmaking in de Staatscourant.

VI.

Algemeene bepalingen.

ART. 46.

Alle schadevergoedingen en alle kosten, ten behoeve van wien het ook zij, waartoe de aanleg, de exploitatie, het onderhoud en de herstelling van den spoorweg en van al

hetgeen er toe behoort aanleiding geven, komen ten laste van de concessionarissen, die daarmede alleen en uitsluitend belast blijven.

ART. 47.

De concessionarissen worden gehouden, ten hunne koste en risico te ondernemen alle onteigeningen en alle werken, voorzien of niet voorzien zonder eenige uitzondering, zoodmede alle leveringen, onderhoud en vernieuwing van materieel, waarvan de noodzakelijkheid zal blijken voor de volledige voltooiing, het onderhoud en de exploitatie tijdens den geheelen duur der concessie.

Deze bepaling wordt als grondslag der concessie beschouwd. Uitdrukkelijk wordt bedongen dat zij in al de gevallen, die zich kunnen voordoen, in den ruimsten zin worde toegepast.

ART. 48.

De concessionarissen moeten de voorwaarden, waarop de concessie wordt verleend, als hun eigen werk aannemen. Zij verklaren de gegevens en berekeningen, op welke de onderneming is gegrond, genoegzaam te hebben getoetst, de waarheid te hebben erkend van al de daarbij vermelde daadzaken, en zich te hebben overtuigd van de uitvoerbaarheid van al de vereischte werken. Dien ten gevolge kan het Rijk nooit, in welk geval het ook zijn moge, verantwoordelijk worden gesteld, noch voor de fouten en leemten, die in de plannen en ontwerpen kunnen voorkomen, noch voor de moeilijkheden, die zich tijdens de uitvoering en de exploitatie kunnen voordoen.

ART. 49.

Gedurende den tijd der concessie zal op den geconcessioneerden spoorweg geen weg- of passagegeld geheven worden, ten

voordeele noch van den Staat, noch van eenige provincie of gemeente.

ART. 50.

Tijdens den geheelen duur der concessie kan, hetzij in de doorsneden landstreek, hetzij overal elders, alle aanleg van wegen, kanalen of spoorwegen van Rijkswegen worden toegestaan, zonder dat de concessionarissen uit dien hoofde eenige schadevergoeding kunnen vorderen.

ART. 51.

De concessionarissen kunnen in geen geval aanspraak maken op vergoeding van schade of winstderving, ingeval van Rijkswegen wordt gebruik gemaakt van de bevoegdheid om, behoudens het bepaalde bij Art. 49, wijziging te brengen in het tarief der in- en uitgaande regten en dat der tolleren of in dat der passagegelden, zoowel op de tegenwoordig bestaande middelen van gemeenschap, als op die welke tijdens den duur der concessie worden gemaakt.

Hetzelfde geldt ten opzichte van alle voorkomende maatregelen van algemeen belang, die van Rijkswegen genomen of bevolen worden.

ART. 52.

De concessie voor de exploitatie van den spoorweg wordt gegeven voor den tijd, gedurende welchen de Nederlandsche Rhijnspoorweg-maatschappij belast blijft met de exploitatie der spoorwegen, waarvoor haar concessie is verleend bij Koninklijk besluit van 20 Mei 1845.

Na afloop van dien tijd gaat de weg met het materieel en alles wat tot een en ander behoort, op den Staat over, op den voet als bij de artikelen 14, 15, 16 en 17 der bij genoemd

Koninklijk besluit, bekrachtigde overeenkomst van 16 Mei 1845 voor de daar bedoelde wegen is bepaald.

ART. 53.

Bij het eindigen der concessie moet de spoorweg, het materieel en alles wat tot een en ander behoort, zich in volkomen staat van onderhoud bevinden.

Zoo de concessionarissen gedurende de vijf jaren, welke dat tijdstip voorafgaan, niet zorgen om behoorlijk aan die verplichting te voldoen, kan de Minister van Binnenlandsche Zaken vorderen, dat de ontvangsten aan den Staat worden verantwoord en desnoods aan anderen die ontvangst opdragen, ten einde den spoorweg, het materieel en al wat tot een en ander behoort in goeden staat te brengen.

ART. 54.

Alle kosten en regten op het verleenen, verkrijgen en exploiteeren van de concessie vallende, zijn ten laste van de concessionarissen.

VII.

Bijzondere bepalingen.

ART. 55.

Tot waarborg voor het naleven dezer voorwaarden strekt het waarborgkapitaal, door de concessionarissen bij de aanvaarding der concessie uiterlijk op 1 Maart 1873 gestort, ter somma van honderd vijftig duizend gulden.

De storting geschiedt op een aan te wijzen landskantoor in Nederlandsche munt of in Nederlandsche Staats-effecten of obligatiën van de vier percents serieleening van de Nederland-

sche Rhijnspoorweg-Maatschappij. Van het geld wordt geen interest betaald.

De coupons der Staats-effecten of der obligatiën worden op de verschijndagen tegen reçu aan de concessionarissen ter hand gesteld, indien het telkens blijkt, dat zij aan al hunne verplichtingen hebben voldaan.

ART. 56.

Drie vijfde gedeelten van het in art. 55 bedoeld waarborgkapitaal worden aan de concessionarissen teruggegeven, naarmate behoorlijk blijkt, dat gronden zijn verkregen of werken zijn uitgevoerd voor eene waarde van ten minste één millioen gulden. De twee vijfde laatste gedeelten worden ingehouden om te strekken tot waarborg der uitvoering van al de op de concessionarissen rustende verplichtingen, en om daaruit eventueel te betalen de uitgaven, ambtshalve voor hunne rekening te doen.

Het ingehouden deel wordt teruggegeven, zoodra voldoende is gebleken, dat al de werken van eersten aanleg geheel voltooid en uitgevoerd zijn overeenkomstig de bepalingen en voorwaarden van deze concessie.

ART. 57.

De bestaande of te maken algemeene wetten en verordeningen omtrent het gebruik der spoorwegen zijn op den geconcessioneerden spoorweg van toepassing.

ART. 58.

De concessie kan alleen in haar geheel en zonder eenig voorbehoud aan eene tot dat einde op te rigten naamlooze vennootschap worden overgedragen.

De zetel der vennootschap moet in Nederland gevestigd,

haar bestuur ten minste voor de helft uit Nederlanders zamen-
gesteld zijn.

De statuten der op te rigten vennootschap worden vóór de oprigting onderworpen aan de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, opdat daarin niets voorkome, dat met de voorwaarden dezer concessie in strijd is. De concessionarissen en de door hen op te rigten vennootschap zijn bevoegd, om voor de exploitatie van den spoorweg met de Nederlandsche Rhijnspoorweg-Maatschappij overeen te komen, onder verplichting voor de Rhijnspoorweg-Maatschappij tot stipte uitvoering van al de bepalingen in de concessie, het onderhoud en de exploitatie van den weg betreffende.

De deswege te sluiten overeenkomst behoeft de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

ART. 59.

Wordt het algemeen nut der onderneming met betrekking tot de onteigening, niet door de Staten-Generaal erkend, dan wordt de concessie als niet geschied beschouwd, zonder dat de concessionarissen daarom regt hebben op eenige schadevergoeding. Het waarborgkapitaal wordt in dat geval, in zijn geheel aan de concessionarissen teruggegeven.

's GRAVENHAGE, den 7 *April* 1873.

*De concessie op bovenstaande
voorwaarden aanvaard*

(get.) DE BORDES.
» L. A. J. W. SLOET.

*De Minister van Binnenlandsche
Zaken*

(get.) GEERTSEMA.

's GRAVENHAGE, den 4 *Juni* 1875.

*De wijzigingen door de conces-
sionarissen aanvaard*

(get.) DE BORDES.
» L. A. J. W. SLOET.

*De Minister van Binnenlandsche
Zaken*

(get.) HEEMSKERK.